

lekt  
9639  
ROCZNIK I. — 1913 R.

„MURZYNEK”

Miesięcznik ilustrowany  
dla Dzieci i Młodzieży

poświęcony

Misyom katolickim w Afryce,

wydawany przez

Sodalicyę św. Piotra Klawera.



KRAKÓW,

CZCIONKAMI DRUKARNI „CZASU”.



## SPIS RZECZY.

<b>Numer majowy.</b>	Str.
Przedmowa . . . . .	1
Wiązka szkiców z Afryki przez O. J. Baeteman'a, Misyonarza Lazarystę w Abisynii:	
I. Jakim sposobem Misyonarz zapoznał się z fe- brą? . . . . .	4
Gorąca modlitwa przez O. Zappę ze Stowarzyszenia Misyonarzy Lyońskich . . . . .	6
Do przyjaciół „Murzynka“ . . . . .	8
<b>Numer czerwcowy.</b>	
Mała Bohaterka, Mukabala Maggi . . . . .	1
Wiązka szkiców z Afryki (ciąg dalszy):	
II. Drzewo ubogich. — III. Moi lokatorzy. — IV. Panie mrówki . . . . .	5
Godne naśladowania! . . . . .	8
<b>Numer lipcowy.</b>	
Mała Bohaterka (Dokończenie) . . . . .	1
Wiązka szkiców z Afryki (Ciąg dalszy):	
V. Hyeny. — VI. Lampart. — VII. Pan o wiel- kiej głowie. — VIII. Na co przydać się może czasem brzydota . . . . .	4
<b>Numer sierpniowy.</b>	
Z życia czarnych dziewczynek. Ochronka SS. Fran- ciszkanek z Calais przeniesiona z Awry-Loli do Dobby w Abisynii (Wikaryat apost. kraju Gallasów) . . . . .	1
Wiązka szkiców z Afryki (Ciąg dalszy):	
IX. Celny strzał. — X. Wejście panny młodej do domu pana młodego. — XI. Niektóre wy- rażenia abisyńskie . . . . .	6

100996 II





<b>Numer wrześniowy.</b>	Str.
Czego potrzebują Misyjonarze afrykańscy od polskich dzieci . . . . .	1
Z życia czarnych dziewczynek. Ochronka SS. Franciszkanek z Calais w Dobbie (Dokończenie) .	2
Dziecięca pociecha (z notatek Siostry Filipiny) . .	4
Wiązka szkiców z Afryki (Ciąg dalszy):	
XII. Prośba o Chrzest. — XIII. Ona przyjdzie jutro . . . . .	6
Bajka kafryjska: Lew, jeleń i zając . . . . .	7

### **Numer październikowy.**

Wiązka szkiców z Afryki (Ciąg dalszy):	
XIV. Jak to ja niegdyś uczyłem dzieci w szkole	1
Losy młodego Kakuru-Kakuru (Misya Ussuri, Połud. Nyanza) . . . . .	4
Utrzymanie dziecka murzyńskiego. Wykup niewolników i t. d. . . . .	8

### **Numer listopadowy.**

Samotny grób . . . . .	1
Wiązka szkiców z Afryki (Dokończenie):	
XV. Mały Janek . . . . .	5
Szkaplerz i galony przez Mgr'a Le Roy . . . . .	7

### **Numer grudniowy.**

Mali chrześcijanie, śpieszcie na ratunek dzieciom pogańskim! . . . . .	1
Boże Narodzenie w kraju Basutów przez O. Montel'a O. M. I. . . . .	3
Marya przez Siostrę Felicję ze zgromadzenia Sióstr Misyjonek Przenajdr. Krwi P. J. . . . .	6

## ILLUSTRACYE.

Str.

Pokłon Trzech Króli . . . . .	<b>(Maj)</b>	2
Wykupiona czarna dziewczeczka . . . . .	<b>(Czerwiec)</b>	4
Lampart afrykański w sidłach . . . . .	<b>(Lipiec)</b>	6
Ochronka Sióstr Franciszkanek w Dobbie	<b>(Sierpień)</b>	2
Powrót z lasu . . . . .	”	5
Czarne dziewczeczki chrześcijanki w Huilli	<b>(Wrzesień)</b>	5
Marya, Zbawienie Afryki . . . . .	<b>(Październik)</b>	3
Dziecko czarne przed ołtarzem . . . . .	<b>(Grudzień)</b>	6







Numer majowy.

Rocznik 1-szy.

„Murzynek“ wychodzi raz na miesiąc i to w r. 1913 jako dodatek bezpłatny do „Echa z Afryki“. Dla postronnych osób — cena numeru pojedynczego 5 hal, 5 fen., 3 kop.

## Drodzy i mili Czytelnicy!

Ponieważ »Murzynek« po raz pierwszy dostał się do rąk Waszych, więc musi powiedzieć, kim jest i nadmienić co przynosi. Z góry się Wam przysnam Drodzy Czytelnicy, że chcę zostać Waszym serdecznym przyjacielem. Często się naprzykrzać nie będę, tylko raz w miesiąc, przylecę aby z Wami pogwarzyć i coś Wam donieść o Misyonarzach i o czarnych dzieciach, co w Afryce mieszkają.

Powiecie może, że czarne dzieci brzydkie, że nie pięknego o nich usłyszeć nie można, ale, gdy tylko będziecie »Murzynka« czytali, inaczej pomyślicie.

Biblioteka Jagiellońska



1002195031

Oj! znam ja między temi dziećmi takie, co mają anielskie serduszka, a duszyczki piękniejsze od lilijek białych, gdy zaś Wy te dzieci poznacie, to je pokochacie odrazu.

»A dlaczego«, zapytacie, »nie mówisz nam o białych dzieciach, takich jak my, tylko o czarnych«? O, ja Wam odpowiem, Drodzy Czytelnicy, dlaczego, bo te czarne dzieci są biedne bar-



dzo. Nie dlatego biedne, że nie mają, ani sukienek, ani książeczek, ani zabawek pięknych, jak Wy, ale dlatego, że ich rodzice poganie, że im nie udzielono Chrztu św., że nie znają Przenajświętszej Dziewicy, naszej Najukochańszej Matki, której Wy tak pięknie śpiewacie:

Cześć Maryi, cześć Jej chwała!

Pannie Świętej cześć!

Śpiewaj, śpiewaj, dziatwo mała,

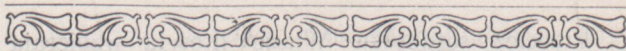
Hołd Jej spiesz się nieść!



Przecież serduszka Wasze litością wzbierają dla tych biednych dzieciaczków, co nieraz godzinami proszą na ulicach o jałmużnę; chętnie dajecie im pieniądze, lub nawet własną bułeczkę... Ale słuchajcie, Drodzy Czytelnicy, u nas, w naszym kraju, są zakłady dla tych biednych dzieci. Spytajcie rodziców Waszych, oni może już niejedno takie dziecko do zakładu oddali i złożyli ofiarę w tym celu, aby tę małą istotkę na dobrego człowieka wychowano... A tam, w dalekiej Afryce, tam takich zakładów niema, tam dzieci, które nigdy nie zaznały szczęścia na ziemi, umierają tysiącami bez Chrztu św., i pozbawione są oglądania P. Boga na wieki! Tam ojciec, poganin, ma prawo swe dziecko zabić i zjeść jako przysmak, lub sprzedać handlarzowi jak zwierzątko. Więc o tych biednych, o tych najbiedniejszych dzieciach opowiadać Wam będę, a niezawsze same smutne rzeczy, bo jak wspominałem, są tam także dzieci tak dobre, że aż miło słuchać o nich. Siostry je po ochronach wychowują, lecz takich ochronek mało, gdyż niezamożne Siostry nie mają środków do ich zakładania, tyle tam różnych potrzeb. »Murzynek« nauczy Was jednak, jak możecie czasem jakąś drobnostką przyjść tym dobrym Siostram i OO. Misyonarzom z pomocą.

A gdy już wszystko przeczytacie, co Wam w każdym numerze opowiem, to mnie nie rzucajcie w kąć, albo do kosza, coby mi wielką sprawiło przykrość, lecz dajcie Waszym znajomym i towarzyszą zabawę do czytania, a z pewnością nie zawiedzie ciekawości Wasz szczerzy przyjaciel

»Murzynek«



## Wiązka szkiców z Afryki dla moich młodych Przyjaciół w Europie.

Przez O. J. Baetemana, Misyonarza Lazarystę  
w Abisynii.

### I.

Jakim sposobem Misyonarz zapoznał się z febrą?

Wybrałem się w podróż; osiem godzin dzieliło mnie od jej celu. Znaczny Naczelnik zapragnął fotografii jednej ze swych córek i siebie samego, dlatego więc zostałem zawezwany. Uszczęśliwiony, że mogłem opuścić na chwilę okropny wąż, gdzie się ogniem oddychało, wsiadam na małego muła i z radością ruszam, oddawszy się pod opiekę mego Anioła Stróża, co jest najlepszą »Spółką asekuracyi na życie«. Po ukończeniu roboty należało pomyśleć o powrocie.

Godzina była wczesna, dopiero 3<sup>1</sup>/<sub>2</sub> z rana. Łagodny blask księżyca rozjaśniał pustynię, przez którą prowadziła do domu droga. Szakale i hyeny wyły w okolicy, węże nikły w krzakach, przewodnik mój szedł naprzód z fuzją na ramieniu, ja odmawiałem poranne modlitwy. Koło godz. 5-ej ochłodziło jeszcze bardziej, równina pokryła się szronem i biedny mój towarzysz radby chętnie nogi schował do kieszeni. Co do mnie to miałem nogi i ręce zmarznięte. O godzinie 6-ej ukazało się słońce, o 8-ej był już skwar. Koło 11-ej, palony żarem słonecznym, zlewającym się niejako na mą głowę, zatrzymałem się w głębi wężu pod małym cierniowym krzakiem. Zwilżona wodą chusteczka chłodziła mi czoło w ogniu. Po przełknięciu kawałka



chleba i dwóch sardynek usnąłem. Budzę się w godzinę, a tu deszcz leje jak z cebra. Wciskam się między dwie skały w małe zagłębienie i otwieram parasolkę. Niema rady, trzeba czekać, aż burza minie. Po deszczu nadszedł grad, echo grzmotów rozlegało się wśród wąwozu. Groźne to było ale niezwykle piękne! Przewodnik mój przyczaił się pod kamieniem, muł biały znalazł się koło mnie nieruchomy wobec wichru, wiejącego od górzystych morskich wybrzeży. Na tle tego wspaniałego obrazu położenie moje nie było pozbawione poezji. Prędko jednak głuchy łoskot skłonił mię do nastawienia uszu; zamykam co prędzej parasolkę, wskakuję na mego wierzchowca, galopem przebywam łożysko potoku, wyschłe przed godziną, a teraz poczynające się napełniać wodą, i staję z mym przewodnikiem na małym wzniesieniu na przeciwległym brzegu. Wielki był na to czas, w tej samej chwili bowiem pędziła ogromna masa wody... to potok! Jeszcze minuta, a porwałby nas jak żdźbło słomy. Smagani ciągle deszczem, szliśmy wzdłuż tego strumienia po przez skały i krzewy. Wydzielający się zeń zapach był tak silny, że przewodnik mój nos zatykał. Co do mnie, to cieszyłem się, że zalatywało nareszcie świeże powietrze, taka rzadkość, w palonych od słońca, naszych wąwozach, wdychałem je też z rozkoszą. Po upływie godziny słońce znowu zabłysło na horyzoncie, ptaszki świergotały, ale mnie głowa się kręciła, zaraźliwe wyziewy, poruszone przez potok, wnikły w organizm i wieczorem była już febra, której miejscem rodzinnem są bagna. Obecnie zawarła ze mną kontrakt, nie opuści mnie aż do śmierci.

Przybyło o jedno cierpienie więcej, ale niech Bóg będzie błogosławiony! Cierpiąc tylko zbawić można siebie i innych! (D. c. n.).



## Gorąca modlitwa.

Przez O. Zappę, Pref. ap., ze Stow. Mis. Lyonskich.

**M**ały Karolek, synek katechisty, liczy trzy lata i siedem miesięcy zaledwie, a chociaż nie pokryty ranami, jak Łazarz, gorliwie jednak strzeże stołu Misyonarza. ilekroć ten zabiera się do skromnego posiłku, nie przypominającego bynajmniej uczt bogacza. Śmielszy niż ubogi z przypowieści, przedewszystkiem wypędza psa, grożącego mu niebezpiecznym współzawodnictwem, potem, zostawszy sam na polu walki, czuje się w obowiązku postawić swą miseczkę na brzegu stołu. Gdy to zostanie dokonane, czeka w milczeniu, poprzestając na częstym kaszlu. Misyonarz, pojmujący dobrze, co oznacza ten kaszel, bynajmniej nie groźny, zwykle wywiązuje się z zadania dobrowolnie i sam podaje dymiącą miseczkę swemu gościowi w obawie, by tenże, usiłując ją zdjąć ze stołu, nie wylał na siebie zawartości.

Jednakże nie wszystkie dni są jednostajne. Zdarzyło się raz, że Ojciec nie był w tak dobrym, jak zwykle, humorze — długi zapewno stanęły na zawadzie — to też poranku tego mały żebrak musiał więcej kaszlać, jak zwykle, zanim zdołał



na siebie zwrócić uwagę. Gdy zaś cel został osiągnięty, tj. obecność jego dostrzeżono, nie miseczkę otrzymał napełnioną, lecz zapytanie wprost: czy odmówił modlitwę? tak, czy nie? Biedny malec, co tak był głuchy na odgłos dzwonka, jak to drewno, przy którym spał noc całą na gołej ziemi, i który nadewszystko nie był przygotowany na ten egzamin, odrazu zmieszał się i najpierw z wielką szybkością i zakłopotaniem coś odpowiedział, potem, szczerze, wiekowi jego właściwa, wzięła górę, wyznał więc otwarcie, że się nie modlił. Ojciec uszedł tym razem obłędzenia, przynajmniej tak mu się zdawało.

»Mały urwisie, kto jeszcze nie odmówił modlitwy, ten nie zabiera się do jedzenia«.

Argument nie dopuszczał odpowiedzi. Dziecko zrozumiało, że usiłując wejść w układy, straciłoby niepowrotnie czas bardzo cenny, postanowienie więc prędko zostało powzięte i wykonane.

Karolek złożył broń, rzucił nieprzychylnie spojrzenie na psa, zdającego się pojmować, że sytuacja na jego korzyść się wyjaśniała i pobiegł do kościoła, oddalonego o 30 metrów, z szybkością, na jaką tylko pozwalały jego nóżki. Tu spostrzegł drugiego Misyonarza (w przejeździe). Kapłan ten przyszedł właśnie do świątyni na dziękczynienie. Serce chłopczyka zbyt jednak było goryczą przepełnione, by ta obecność od celu pielgrzymki miała odwrócić jego uwagę. Idzie więc wprost do kropielnicy, wznosi się na wierzchołkach wielkich palców i sięga po wodę święconą, kreśli nią w połowie znak krzyża, następnie dąży, nie oglądając się ani w prawo ani w lewo, ku ołtarzowi, gdzie był Przenajśw. Sakrament. Tu bez chwili wahania, prostuje się całą swą postacią, (wysoką na 70 centymetrów), złączywszy pięty, zwraca głowę ku cyboryum, dotyka wierzchołkiem ręki czoła i składa

głęboki ukłon wojskowy, mówiąc głośno: »Dzień dobry Panu!«... Poczem, w mgnieniu oka, dokonywa pół obrotu i, zapominając tym razem o wodzie święconej, kieruje się wprost ku drzwiom, a stamtąd pędzi galopem do refektarza. »Pomodliłem się« — zdaje sprawę Ojcu, rzuciwszy przedtem pytające spojrzenie na wazę i miseczkę.

Drugi Misyonarz, świadek zdumiony zajścia w kaplicy i nie pojmujący jego znaczenia, szedł śladem maleństwa, chcąc otrzymać wyjaśnienie. Gdy opowiedział całą scenę swemu towarzyszowi, ten, jak łatwo odgadnąć, wypogodził się odrazu; wynik zaś był taki, że Karolek dostał podwójną porcję, a serce jego wezbrało radością w tej mierze, co miseczka zupa.

»Pan« wysłuchiwał wspaniałomyślnie jego modlitwy.

---

### Do przyjaciół „Murzynka“!

Młodzi Czytelnicy, którzy pragną zaprenumerować „Murzynka“ wraz z „Echem z Afryki“. (Cena „Echa“ za cały rok, z dodatkiem „Murzynka“ od maja, wynosi *K. 1'50, (M. 1'50, Rb. 1. 60 cents. am.)* lub też nabyć pojedyncze numery „Murzynka“, albo jeszcze dowiedzieć się, w jaki sposób przyjść można z pomocą misyom, zechcą napisać do *Administracji „Echa z Afryki“ w Krakowie*, ul. św. Anny 4 i tam również przesłać pieniądze.

---

Wydawca: Sodalicya św. Piotra Klawera.

Redaktor odpowiedzialny: *A. Świerzyński.*

---

W Krakowie. — Czcionkami drukarni „Czasu“.